

Maurtua Barnehage SA
973513532

Tilsynsrapport

I denne rapporten presenterer vi våre vurderinger og konklusjoner i tilsynet med Maurtua Barnehage SA. Vi har avdekket brudd på regelverket og vedtar at dere må betale tilbake tilskudd. Dette er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.

Innledning

Vi fører tilsyn med bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager som mottar kommunalt tilskudd etter barnehageloven § 19.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagene oppfyller kravene til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling etter barnehageloven kapittel V med forskrift.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at tilsynet skal gjennomføres i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/personvern-for-barnehage-og-skole/behandling-av-personopplysninger-i-tilsyn/>

Vi åpnet tilsyn med Maurtua Barnehage SA 18. mai 2022. Vi har fått tilstrekkelig informasjon til å gjennomføre tilsynet.

Vi sendte foreløpig rapport til dere 7. juli 2022. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Vi mottok tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten fra dere 15. juli 2022.

Tilsynsrapporten er et offentlig dokument.

Brudd på regelverket

Vi har kontrollert hvorvidt kostnader i basil-regnskapet gjelder godkjent drift av barnehagen, jf. barnehageloven § 14a første ledd bokstav a (någjeldende § 23 første ledd). Vi har avdekket brudd på regelverket.

Kontrollspørsmål	Svar
Har barnehagen bare dekket kostnader som direkte gjelder barnehagedriften?	Nei

Våre reaksjoner

Barnehageeier har ansvaret for at barnehagen blir drevet i samsvar med regelverket, jf. barnehageloven § 7. Vi gir derfor eventuelle pålegg til barnehageeier som har ansvar for at barnehagen retter opp brudd på regelverket.

Vedtak om at dere må betale tilbake tilskudd

Vi pålegger dere å betale tilbake tilskudd, jf. barnehageloven § 56.

Hvorvidt kostnader i BASIL-regnskapet gjelder godkjent drift av barnehagen

Beskrivelse	Beløp
Ikke-godkjente kostnader	399 680
Totalt	kr 399 680

Barnehagen skal tilbakebetale kr 399 680 til kommunen. Dere vil få tilsendt nærmere betalingsinformasjon fra kommunen.

Hva skjer nå?

Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra melding om vedtaket har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Kunnskapsdepartementet som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av departementet, jf. forvaltningsloven § 42.

Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Regelverk og vurdering

Hvorvidt kostnader i BASIL-regnskapet gjelder godkjent drift av barnehagen

Barnehagen må sørge for å bare dekke kostnader som direkte gjelder godkjent drift av barnehagen, jf. barnehageloven § 14a første ledd bokstav a (någjeldende § 23 første ledd).

Barnehagen skal bare dekke utgifter som gjelder godkjent drift av barnehagen. Dette innebærer at alle transaksjoner som føres i barnehagens resultatregnskap, må være direkte knyttet til den driften som kommunen har godkjent. Transaksjoner som gjelder annen drift eller andre barnehager skal holdes utenfor resultatregnskapet.

Indirekte kostnader er kostnader som både gjelder barnehagevirksomheten og annen virksomhet. Slike felleskostnader må fordeles forholdsmessig mellom virksomhetene. Målet med en forholdsmessig kostnadsfordeling er at det blir en mest mulig riktig sammenheng mellom den fordelte kostnaden og den enkelte barnehagens virkelige forbruk av varen eller tjenesten.

Har barnehagen bare dekket kostnader som direkte gjelder barnehagedriften?

Vår konklusjon: *Nei*

Endelig rapport:

Vi åpnet tilsyn med Maurtua barnehage etter å ha mottatt varsel fra barnehagen selv. En tidligere ansatt i barnehagen har ifølge barnehagen (nåværende daglig leder) benyttet barnehagens midler til privat forbruk, dvs. ikke-godkjent barnehagedrift. Vi mottok en oversikt over kostnadene barnehagen mener gjelder ikke-godkjent drift. I denne oversikten har barnehagen merket noen posteringer med «sikker», mens andre er merket med «usikker».

Tilsynet er begrenset til kostnader som ikke gjelder godkjent barnehagedrift. Vi har ikke vurdert andre kostnader i barnehagen.

Barnehagen mener at posteringene de har merket med «sikker» definitivt utgjør brudd på barnehageloven. Vi ser ingen grunn til å betvile barnehagens egen vurdering av disse kostnadene. Det legges til grunn at disse kostnadene ikke gjelder godkjent barnehagedrift. Utdanningsdirektoratet har dessuten foretatt undersøkelser som bekrefter dette. Undersøkelsene er foretatt ved stikkprøver. Stikkprøvene viste at kostnadene med stor sannsynlighet ikke gjaldt godkjent barnehagedrift.

Stikkprøver:

År	Måned	Leverandør	Barnehagens kommentar	Beløp	Bilagsnr.
2018	Jan	Mega Dvergsnes	Sent, menge og type tilsier at dette er privat. Blant annet hårmote prisgruppe 6	kr 477,60	493
2018	Mar	Elkjøp	Vi kjenner ikke til at denne støvsugeren er i barnehagen. Vaskebyrået bruker egen støvsuger. Og merket stemmer ikke overens med denne.	kr 3 391,00	619
2019	Mai	Elkjøp	Vi har ikke blender fra Wilfa i barnehagen, men fra Philips. Vi har heller ikke Wilfa vaffeljern. Ingen øvrige prod. er i bhgen.	kr 3 640,00	1576
2020	Mar	Prix Hånni	Mengde og type varer samsvarer ikke med bhgens innkjøp. Blant annet smågodt og grandiosa	kr 1 197,47	200401

I oversikten barnehagen har gitt oss, er også noen posteringer merket med "usikker". Dette indikerer at barnehagen selv ikke kan utelukke at kostnadene ikke gjelder godkjent drift. Vi har derfor vurdert alle posteringer merket med «usikker» hver for seg.

Vi hadde behov for mer informasjon for å kunne ta stilling til disse posteringene. Vi sendte derfor barnehagen et spørreskjema for å kartlegge deres praksis og rutiner for bedriftsidrett, gavekort, teknologi, vaktmestertjenester og øvrig handel i tidsrommet 1. januar 2018 til 31. desember 2020. Barnehagens svar på disse spørsmålene er benyttet i våre vurderinger av de posteringene som er merket "usikre". Etter å ha vurdert samtlige er vi kommet til at 28 av de "usikre" posteringene gjelder ikke-godkjent drift. Disse inkluderes derfor i tilbakebetalingskravet.

Posteringer merket med "usikker" av barnehagen, som vi har vurdert som ikke godkjente:

År	Måned	Leverandør	Beskrivelse	Beløp	Bilagsnr.	Våre vurderinger
2018	Jan	Sport og Moro	Baneleie cageball, mandager 20:30-21:15 for januar og februar	kr 4800,00	423	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Mar	Sport og Moro	Baneleie cageball, mandager 20:30-21:15 for mars	kr 3 000,00	555	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Feb	Sport og Moro	Baneleie cageball, tirsdager 21:30-22:30 for februar og mars	kr 5 600,00	1333	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	April	Mizuno Norge AS	Utstyr	kr 1 394,00	1441	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Mar	Starbucks	4 kaffe	kr 182,00	1506	Ikke godkjent barnehagedrift.
2019	Mar	Starbucks	Kaffe	kr 218,00	1512	Ikke godkjent barnehagedrift.
2020	Jun	Christiania Glasmagasinet	Stekepanne	kr 549,50	2480	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2020	Jun	Herlig land	Middag for 2	kr 1 059,00	2484	Ikke godkjent barnehagedrift.
2020	Jul	Egon Sørlandssenteret	Mat for 2	kr 413,00	2490-lørdag	Ikke godkjent barnehagedrift.
	Novem-ber	Geheb	22 Tolvøres	kr 704,00	2788-søndag	Barnehaugen er ikke kjent med innkjøp fra Geheb
2020	Nov	Geheb Sørlandssenteret	6x ostekakestykker	kr 288,00	2843	Barnehaugen er ikke kjent med innkjøp fra Geheb
2020	Des	LV Sushi	Middag for flere	kr 1 014,00	2854	Ikke godkjent barnehagedrift.
2018	Feb	Repshop Oasen	Bytte av skjerm på 2iPad og 1iPhone	kr 3 290,00	571	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Feb	Kjell & Company	Lading og termometer	kr 399,70	570	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Feb	Pippin	Tilbehør iPhone	kr 798,00	569-lørdag	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Apr	Clas Ohlson	Vesker, Dab radio, tastatur, kabler, iPad futral, ++	kr 3 242,00	733	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Apr	Repshop Sørlandssenteret	1 rep og lader	kr 3 199,00	733	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Aug	Pippin	Kabler	kr 603,00	1002	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2018	Okt	Pippin	Kabel	kr 389,00	1174	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Feb	Repshop Sørlandssenteret	Reparasjon av iphone 6	kr 1 794,00	1409	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Feb	Clas Ohlson	Telefontilbehør	kr 697,00	1408	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Apr	Clas Ohlson	Mobilttilbehør	kr 520,90	1524	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Apr	Elkjøp	Mobilttilbehør, billader	kr 1 346,00	1525	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2019	Mai	Elkjøp	Utstyr	kr 1 666,00	1577	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2020	Mai	Clas Ohlson	Ting	kr 411,00	2370	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2020	Mai	Clas Ohlson	Headsett, oppbevaring, maurlokker	kr 532,00	2371	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2020	Jun	Pippin		kr 8 099,00	2474	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2020	Jun	Pippin	Beskyttelse til iPhone 11	kr 349,00	2476	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke
2020	Des	Pippin	2stk Ipad, ++	kr 12 542,00	2851	Barnehaugen bekrefter i spørreskjema at dette ikke

Som det fremgår av tabellen ovenfor, beløper disse posteringene seg til 59.099 kroner. I tillegg kommer de posteringene barnehagen har definert som sikre, og disse utgjør de resterende 340.581 kronene av det totale kravet.

Svar på barnehagens uttalelse:

Barnehagen har uttalt seg på vår foreløpige rapport. Barnehagen mener tilbakebetalingskravet må bortfalle i sin helhet. Til støtte for sitt syn anfører barnehagen at «reglene i barnehageloven § 23 ikke er ment å omfatte situasjoner hvor økonomiske midler ulovlig blir underslått fra barnehagen». Utdanningsdirektoratet bemerker at det er tidligere barnehageloven § 14 a som er den aktuelle bestemmelsen, da den någjeldende § 23 først trådte i kraft 1. januar 2021. Barnehagen mener at bestemmelsen regulerer kostnader som pådras i driften, og at underslag ikke kan anses som «en kostnad barnehagen har påført driften». Det poengteres også at underslag «ikke er relatert til driftsmessige valg», og at barnehagen selv ikke har kontroll over slike forhold.

Barnehagen anfører også at barnehageloven § 56, Utdanningsdirektoratets hjemmel for å kreve tilbakebetaling av tilskudd, gjelder der «barnehagen» har brutt bestemmelser i kapittel V med forskrifter. Barnehagen mener dette ikke er tilfelle i denne saken, da barnehagen har vært offer for underslag og ikke selv begått noe lovbrudd. I sin uttalelse opplyser barnehagen om at tidligere daglig leder i Agder tingrett er dømt til å tilbakebetale de underslåtte midlene. Det hevdes at «pengene da vil komme barna til gode», og at premisset Utdanningsdirektoratet bygger saken sin på, ikke vil «være oppfylt». Videre anfører barnehagen at Utdanningsdirektoratets forhåndsvarsel er «direkte i strid med formålet til kapittel fem i barnehageloven». I tillegg poengterer barnehagen at «resultatet av forhåndsvarselet er at et eventuelt økonomisk tap, tvert imot blir betydelig høyere».

Det påpekes avslutningsvis i barnehagens uttalelse at det økonomiske tapet barnehagen har blitt påført, har ført til at nødvendig vedlikehold har blitt utsatt over flere år. Barnehagen anfører at «dersom Utdanningsdirektoratet stadfester forhåndsvarselet, vil vedlikehold fremover også bli betydelig vanskeligere å få realisert». Barnehagen opplever at dette fremstår «sterkt urimelig for en foreldreiet barnehage hvor ingen midler noen gang er tatt ut av driften». Barnehagen gjentar at Utdanningsdirektoratet «ikke har hjemmel for tilbakebetalingskravet», og at dette derfor må falla i sin helhet.

Barnehagens anførsler knytter seg til to bestemmelser: dagjeldende § 14 a første ledd bokstav a (någjeldende § 23 første ledd) og barnehageloven § 56 fjerde ledd.

Det følger av barnehageloven § 14 a første ledd bokstav a at barnehagen bare kan belastes kostnader som direkte gjelder godkjent drift av barnehagen. Det er på det rene at underslag ikke kan anses som «direkte godkjent drift». Kostnadene dette underslaget har medført, er likevel belastet barnehagens resultatregnskap.

Barnehageloven § 7 lød slik frem til endring i kraft fra og med 1. januar 2021:

«Barnehageeieren skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk».

Barnehageloven § 14 a første ledd bokstav a er klart en av bestemmelsene barnehageeier har ansvar for å overholde. Ansvarsnormen etter bestemmelsen må videre anses for å være objektiv. Vi vil peke på at barnehageloven § 14 a første ledd bokstav a kun angir hvilke utgifter barnehagen lovlig kan kostnadsføre i barnehagens resultatregnskap. Vurderingen som må foretas etter bestemmelsen, er hvorvidt kostnadene direkte gjelder godkjent barnehagedrift. Dersom kostnadene ikke er relevante, kan de ikke føres i barnehagens resultatregnskap. Vi kan ikke se at det er holdepunkter for å se hen til hvilke situasjoner som ikke er omfattet av forbudet, da bestemmelsen etter sin ordlyd ikke åpner for å gjøre unntak fra forbudet. Bestemmelsen gir følgelig heller ikke holdepunkter for å se hen til hva som er årsaken til at irrelevante kostnader likevel er ført i barnehagens resultatregnskap.

Vi viser videre til formålet med reglene om krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager i barnehageloven § 14 a første ledd. På det aktuelle tidspunktet lød bestemmelsen slik: «Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode». Det er i den aktuelle saken klart at tilskudd eller foreldrebetaling ikke har kommet barna i barnehagen til gode. Også formålet med bestemmelsen trekker i retning av at barnehageloven § 14 a er brutt, uavhengig av årsaken til bruddet. Barnehagen kan derfor ikke høres med sin påstand om at reglene i barnehageloven § 14 a ikke er ment å omfatte situasjoner hvor økonomiske midler ulovlig blir underslått fra barnehagen.

Barnehagens anførsler knyttet til hvorvidt underslaget er å anse som et driftsmessig valg, må vurderes tilsvarende. Barnehagen kan følgelig ikke høres med denne anførselen. Etter barnehageloven § 7 er barnehagen som nevnt pliktsubjektet. Det er derfor også barnehagen som er ansvarlig for å betale tilbake de misbrukte midlene.

Vår konklusjon:

Barnehagen har dekket kostnader som ikke gjelder godkjent barnehagedrift. Til sammen beløper disse kostnadene seg til 399.680 kroner.

Vurdering av reaksjon:

Barnehageloven § 56 fjerde ledd åpner for at tilskuddsmidler som er brukt i strid med regelverket kan kreves tilbake. I forarbeidene (Prop. 98 L (2011-2012) side 34) fremgår det at tilsynsmyndigheten gjennom en skjønnsmessig vurdering kan velge hvilken reaksjon som best mulig kan ivareta formålet om at midlene skal komme barna i barnehagen til gode i de tilfeller hvor man finner at en privat barnehage ikke har overholdt kravene til bruk av tilskudd og foreldrebetaling. Og at dersom midlene ikke er brukt i tråd med formålet, er det klart at disse midlene skal tilbakebetales (side 33). I tidligere § 16 a tredje ledd gikk det frem at et tilbakebetalingskrav skal stå i forhold til regelbruddets art og økonomiske betydning. Denne formuleringen ble ikke videreført i gjeldende bestemmelse, § 56. Av merknaden til den nye bestemmelsen er det klart at det ikke er ment å innebære en rettslig endring, og videre at omfanget av offentlig tilskudd og foreldrebetaling som er misbrukt er et vesentlig kriterium ved utmåling av økonomiske reaksjoner. Det kan også legges vekt på hvor alvorlig regelbruddet er.

I vurderingen av om adgangen til å kreve tilbake midlene skal benyttes, har vi lagt stor vekt på at lovbruddet har pågått over flere år, og at det dreier seg om et stort beløp. Utdanningsdirektoratet har etter dette kommet til at et krav om tilbakebetaling av hele beløpet er en forholdsmessig reaksjon på lovbruddet. Vi merker oss for øvrig at barnehagen skriver at tidligere daglig leder er dømt av Agder tingrett til å betale tilbake de underslåtte midlene til barnehagen. En slik tilbakebetaling vil ikke rette opp i det opprinnelige lovbruddet. Pengene må tilbakebetales kommunen, da disse midlene var anvendt i strid med barnehagelovens bestemmelser, herunder formålsparagrafen i kapittel V om at pengene skal komme barna i barnehagen til gode. Vi presiserer for øvrig at tilbakebetalingskravet vil gjelde, uavhengig av om tidligere daglig leder rent faktisk betaler barnehagen tilbake. Barnehagen kan ikke dekke kravet med tilskudd og foreldrebetaling, fordi det dette vil medføre brudd på § 14 a første ledd bokstav a. Barnehagen må finansiere tilbakebetalingskravet med andre midler enn tilskudd og foreldrebetaling.

Med hilsen

Silje Veronika Reinaas
seniorrådgiver

David Modal Brøndbo
førstekonsulent

